

ივერი

საქართველოს პრესის ცენტრის მიერ დაარსებული პირველი ქართული გაზეთი. გამომცემი: ს. ჯანაშია. მისამართი: თბილისი, ვ. აკობიძის ქ. № 11. ფასი განცხადების: 16 კაპ., შეიღებულად - 8 კაპ.

საბათი დღის:

ნან. კ.	თვ.	პან.	კ.
10	6	8	—
9 50	5	5	50
8 75	4	4	75
8	3	3	50
7 25	2	2	75
6 50	1	1	50

ცალკე ნომ. — ერთი შუბრი.

„ივერი“ ტელეფონი № 227.

„ივერი“ ტელეფონი № 227.

ქართული თეატრი
ვირას, 19 იანვარი, 1897 წ.
ქართული დრამატურული საზოგადოების დასის მიერ ქან. ავალიშვილისა და ს. ყუბანის მოწვევით წარმოდგენილი იქნება:

დღ-ძმბ
მ. აწილოვას მიღებული: ქანია ავალიშვილის, ჩრქველიშვილისა და სხვ. ბანი ლიანი, სვიმონიძე, გვედევანოვი, გამყრობიძე, მჭედლოშვილი, ადამიძე, კაჩუკი, გვარამაძე და სხვანი. აღდგომის ფასი ჩვეულებრივად სასაწყისი 8 საათზედ რეცისოი კ. ყუბანი.

აღმინისტრ. კ. შათირიშვილი

ტფილისი, 17 იანვარი.

საკვირდელს ბედზე დაბადებული ქართველი კაცი. თითქო ქუყაძე აქვს, მიხედვით კოტაილიდან, კოტაილიდან საქმიანობა, მაგრამ თუ ბოლოსათვის ვერ გამოვალი, ქვეს ბოლოში ვერ გამოვალი. ქვეს რამე, სატირალი უსდებდა, რადნაც ვერ მოუვლია, არა აქვს-და-თავი საცქერავი. ორ-გზითვე შუაში იქცეობდა ჩვენი ქვეყანა, რომლის სიკარულით ვითომ ვიღწევი და ციხეშეთს ვეძღვებოთ. კვირად და ქვირლი მგვირა ხოლმე, აი ამას ვითვლი იმას, ოღონდ-კი ეს მოხდეს, ა ისა, და როცა საქმე საქმეზე მივალბა, მეც შორსა და შერქ შორსა ვაგურებებარ საქმეს, თითო რაჟი ქვე ფეხზე წამოაღდა, თვითონ თავისაგად დანიშნულ სვეს გაიტანდეს და აშეგლება, მოკითხვა და განკითხვა ზენ მიერ აღარ ეგებრ-

ვალეცონი

სამხარბროლა უკვამა, თუ არა?

(უფლები „კვალს“ რედაქციას)
ამს წინადა „კვალს“ დაბეჭდა ახალს ამბებში შემდეგი ცნობა: ჩვენ მკითხველებს უნდა ვახაროთ ერთი სასიამოვნო ამბი: მთავრობას მოუწონებია სკოლებში სახმარებლად პირველ-დაწყებითი სახელმძღვანელო ქართულის ტნის სახელად „ბავშვების მოკეთა“.

სხვებელი წიგნი ჯერ დაბეჭდილი არ არის. იგი პირველი ხელთნაწერის სახით პის წარდგენილი მთავრობის წინაშე. მოსაწონებულად სკოლებში ხმარებისთვის. წინადა ჩვენში სკოლადა სხვა რიგით მილიონად წიგნების მოწოდების საქმე, ავტორი ჯერ დაბეჭდვად თავისი წიგნიც, გამოაქვეყნებდ მოისმინდა მსჯელობას ქართველთა ლიტერატორებისას და შეეჯავრებინა. თუ მისი წიგნი აღმოჩნდებოდა სასარგებლოდ, ლირსეული, ნაიბჯრ წინ გადადგმოდებოდა ადითარბო, მაშინ წიგნი აღდგენდ მთავრობა მოსაწონებლად

ბოლეს. ბოლოს ის გამოდის, რომ საქმეს თავი და ბოლო არ ეხმის, საქმე უოვნდება, ბრკოლდება და ის-და გვჩვენება ნუგეშად მის იმედს და ღიღის, რომ იმედები გვიკრუვდება და ღიღის საქმიად პატარა ხეივანს ვერა ვრჩებთ.

რად მოგვედის ესე? რად არის, რომ ყოველი საქმე, სურვილით და სხარულით დაწყებული, ბოლოს არ გაიტანს ხოლმე ჩვენში და ჩვენც საგალიად გვიხდება? ამის მიზეზს ჩვენ იმაში ვხედავთ, რომ ავიჩნთ რომელსამე საკეთილო საქმეს, აჩენს-ვე უმაღლესი ანაბარად ვტოვებთ, აღარც ვიხედავთ, აღარც ვკითხვთ, აღარც ვიგნებთ, როგორ ანაბარი, მიმარბეულს როგორ უვლიან. აღარ ვკითხვლობთ კეთდება რამე, საქმე მზერსდებდა, მიღის თუ არა იმ გზაზე, რომელიც ჩვენთვის სახიბრო და სასურველია, წინ მიდის, თუ უკან იხეხვს, და სხვა ამისთანა.

დღეს სწორად ამისთა ნაბარაო, ამისთანა თავ-დაუღებლობა, ამისთანა უგულობა კისრად ედებდა თავდა-ზანაურობას. რამოდენა კვირად ჯევირილი იყო, რამოდენა დავიღარაბა, რომ თავდა-ზანაურობის კუთვნილებად შეიქმნას არსურენსეული ქარვასა. როგორც იყო ეს სურვილი თავდა-ზანაურობას აუსრულდა და ეს მილიონის ფასის ქონება, რომელსაც რამდენიმე თასი თონი შემოსავალი ბეჭის, ეს უკეთესი თაგლი მთელის ტყელისას, დღეს შეძინებული აქვს თავდა-ზანაურობას, მერე ისე, რომ ერთი ცალი ფულიც ამაზე არ დახარჯავდა თავისი ჯიბიდან. და რა გამოდის? ისა, რომ თავდა-ზანაურობამ მიანდა ბ-ნს გუბერნიის მარშალს შეადგინე წესი და რიგი იმისი თუ, — როგორ უნდა გუ-

და სკოლებში სახმარებლად სწორად ეს გზა ვიარაგ სასელებით „დღედა-ნაშ“.

დამწერმა იგი დაბეჭდა და წარუდგინა კერძო ქართველი ლიტერატორთა და პედაგოგთა კამიტეტს (მაშინ არ არსებებდა არც „წერაკითხვის საზოგადოება“ და არც საზანაურო სკოლები), რომლის თავმჯდომარედ იყო, როგორც ვახსოვებს, ყველასაგან პატივცემული კიორავ ბეგნის ძე ლორთქიფანიძე. ამ კამიტეტმა მოწონა „დღედა-ნაშ“ და სწრაფი იგი ღირსად წარადგინოს ოკუპანების პრეზიოს.

აქ საკუროდ ვრაცხთ მკითხველს მოგავიანოთ დღევანდ ბ-ნის ზარაფიშვილისა, იგი მაშინ მიღებდა არაბაგზარდა იყო და უხვად ხარჯავდა თავისი ქონებას ვახუთის „დროების“ გაუფუჯრებლობას და ქართველის წიგნების გამარველებად, ეს ღვაწლი ახლა გაღარიბებულის ქართველისა არ უნდა დავიწყოს ქართველთა საზოგადოებამ. კამიტეტის ვადაწყვეტილების შემდეგ „დროებში“ დაბეჭდა რეცენზია „დღედა-ნაშ“ შესახებ ერთმა ახალ-გაზრდის ქართველმა, რომელიც რამდენსამე წელიწადს შევიცარიაში

პატრონობ, მიოვარით და განვადგით მაგ შეძინებულ ქონების საქმე და მინამ ეს მოხდებოდეს, გამგებელი კამისია უნდა ამოერჩია ბ-ნს მარშალს და ღრობებით მისთვის ჩვენარეგია შეძინებულ ქონების საქმე და გამგებლობა. კამისია ამორჩეულ იქნება ბ-ნ მარშალსაგან და დღეს აქამომდღე იგი განაგებდა.

ამ წინა დღებში ხმა გავარდა და მერე ხომ გამართლდა კიდევ, რომ წინადა არჩეულია კამისიამ თითქმის მთლად დაანება იმის თავის თანადებობასა და ბ-ნს მარშალს სხვა წვედრი დანიშნაო. მთელის კამისიის სასამხუროდამ გამოსულა იშვიანი ამ-ბავაი და იმოდენად დიდ-მნიშვნელობიანი, რომ თუ არ დიდი მიზეზი, სხვა არა აიძულდებარა. ყველა მკითხველთა: რა მიზეზი უნდა იყოს იმის თანა, რომ ეს ასე მოხდებოდა? დღეს აქამომდღე არაფერი არ იცის-რა, გარდა ჰორებისა, რომელიც ქუჩა-ქუჩა და ღიღის და ყურადღების ღირსიც არ არის. ნუ თუ ამოდენა ძვირფასი ქონების საქმე ღირსი არ არის, რომ საკუროდ დანახულ იყოს იცოცხლად. — რა მიზეზმა აიძულა წვედრი კომისიანი, რომ თავა დაანებეს მიმარბეულ საქმეს? რა მოსდა ისეთთ? რატომ თავდა-ზანაურობას ამ ატყობინებენ საქმის ვარემოვებს და გზას უხსნიან ათას ნაირ ჰორებს, რომელთა უკვე ენები გაიღეს და გულს უთოუქვენ ყუველი იმის, ვისაც საზოგადო საქმე ხელში მჭერად არ გახდებოდა. ან როდენდის უნდა რაიმე ინსარუქცია დავიწერო, რომ რაიმე თავდა-ზანაურობამ, როგორც და რა გზით ეტარონს შეძინებულ საქმეებს, რომლის შემოსავალზე დამყარებულია ამდენი იმედი თავდა-

სწავლობდა, სხვათა შორის პედაგოგის და სკოლის საქმეს, და დადარა იგი საუკეთესო სახელმძღვანელოებს ვერაბისას. ამისთანავე რეცენზია დაბეჭდა „Тифлисский Вест.“-ში ერთმა ქართულის ენის მასწავლებელმა. მხოლოდ ამის შემდეგ წარუდგინა ავტორმა „დღედა-ნაშ“ მთავრობას მოსაწონებლად. მაგრამ ვიდრე ეს წარდგენა მოხდებოდა, ერთმა მასწავლებელმა სახელმძღვანელო სკოლის მთავრობის მხარეზე ხელნაწერად ქართულ-რუსული სახელმძღვანელო, „სულწუ“ ანაზის სისტემაზედ შედგინა.

მაშინდელი ქართული ლიტერატურა ფიზილად იყო სწავლავანთალებს საქმეში და ამ სახელმძღვანელოს უკუღმართობა მაშინვე გამოაშკარავდა „ივერიამ“ და „დროებამ“. მაშინ რეცენზენტად იყო ქართველი საოსტატო ინსტიტუტის მასწავლებელი, ვანიფარბული პედაგოგი, ბანი ცისკარაშვილი. ამან გამოიჩინა იმდენი ვაგებდროობა და სამოქალაქო უნარი, რომ სულ მიწასავე გასაწერა თავის რეცენზიაში მონდობილი ხელთნა-

ზანაურობისა თავისი ქორ-პოროტის ვასალოლად იო ეს ერო წელიწადი მერტია, რაც ვე ქარვასლა თავდა-ზანაურთა ხელშია და რაც თავდა-ზანაურობამ დაადგინა, რომ მაგისთანა ინსარუქცია მომზადდეს და წარუდგინოს თავდა-ზანაურთა კრებას დასამტკიცებლად. ამის შემდეგ რამდენიმე საგანგებო კრება ყოფილა თავდა-ზანაურობას და ამა თუნდ ერთი კაცი გვიჩვენეთ, რომ ამ ინსარუქციის გამო ხმა ამოეღოს და მოეკითხოს.

ვერე და-დგება საქმის მთავარმგებელი. თავდა-ზანაურობამ უნდა რამ იღიოს, რომ ქარვასლის საქმე კარგად გარკვეულ წესსა და როგად წესობრილოს. ავი ვამბობთ, შევიძინეთ ქარვასლა და ამით ვავთავებთ ჩვენი ზოუნვა და გულთ-ხელთ დავიკრები: არაფერსა ვკითხვლობთ, არაფერს გამოძიებთ, თითქო საქმე მარტო შექმნა იყო და არა შექმნილის მოგლა და პატრონობა. 23 ამ თთვეს საგანგებო კრება და-დანიშნული თავდა-ზანაურობის და მერე არ იქნება, რომ ამ საგანგებო კრებად საქმიანი სიტყვა დახარჯონ და საქმის ვაგონ და გამოეკითხონ რამე.

მეორე

ბრახინია ს. ლ. ტატიშჩინისა.

გუშინ, 17 იანვარს, საღამოს 7-ს საათზედ, ტფილისში ხანგრძლივს ავადყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა კავკასიის მთავარ-მართებულის თანამდებობის აღმასრულებელის გენერალ-ინფანტერის, გრაფის ივანე დიმიტრის ძის ტატიშჩევის მეუღლე გრაფინია სოფიო, ასული 1812 წლის

წერი წიგნაი და ბოლოს დაუბატა: ამ მოკლედ შეუსაბამო წიგნის მოწინადას დაბეჭდვას მთავრობის ხარჯით ის არა სჯობდა, რომ მიღებულ იქნას სახელმძღვანელოდ, „დღედა-ნაშ“, რომელიც ამ დღებში გამოვიდა სტამბიდან, პედაგოგიურად არის შედგენილი და არავითარსა ხარჯს არა სთხოვს მთავრობისასა. რამოდენისამე დღის შემდეგ „დღედა-ნაშ“ წარდგინა მთავრობას ვასანინჯად მოსაწონებლად. მან ამ წიგნის განხილვა და დაფასება მიანდა იმავე ცისკარაშვილსა. და გიორგი ნიკოლოზის ძეს იოსელიანსა. ამთ ვრცელი მოხსენება მიართვედა ამ საგანზედ, წიგნი დასახეს თავად სასარგებლო სახელმძღვანელოდ და იგი მოწვეულ იქნა სკოლებში სახმარებლად და ბ-ნმა იოსელიანმა შეხვედ და ბ-ნმა იოსელიანმა შეხვედ და ვკვხა: „ორ ფელტრანად.“

ამვე სწორად, ღირსილად და საზოგადოებას გზას აძენენ სხვა შემდგენელნიცა სახელმძღვანელოებისა. აღდგენ რა მარტო დამოუკიდებელი პირი, არამედ იმისთანად, რომელთა ოფიციალური თანამდებობა ეჭირათ. „ბავშვების მოკეთეს“

გამომცემლის გეტერნის ლიმიტრი ბელოვცევისა.

განსვენებული თავმჯდომარე იყო „ესინათლოთა სამხრუნველო საზოგადოების“ კომიტეტის.

† ახ. ივანე სვიმონის ძე კვირიძე.

ამ იანვრის 14-ს უეტრად გარდაიცვალა ცნობილი 72 წლის პოლოკონი ივანე სვიმონის ძე კვირიძე ტფილისელს კარვად ესომხეთით იგი, როდესაც გოლოვანის პროსპექტზედ, ნაშენებლად იყო. მუხრან-პატარის სახლის წინ დასერილობდა ხოლმე აზოგად ნოსტრის კაცი, თეთრის ჩოხით და თეთრის ლეკურის ღიღის ფეხებით. უკანასკნელ დღებში მას არავითარი ავადყოფობა არა გამოუვლია-რა, მხოლოდ მოხუცების გამო თვალთ დააკლდა. ყოველს მის მწახველს გული სიამონებთა ადევნებოდა, როდესაც „შეხვედა“ მის თვალ-ტანადობას, მამა-სული შეხედულობდა და სხვა-და-სხვა გვიარჯილოვებთ სასვე გულ-მკერდს. არა ერთი და ორ-მწარე წუთი გამოუვლია განსვენებულის ბროლის ველზედ და რამდენიმე ჰრილობაც მქონდა თილის, ხელსა და უსწრა. ოკამდე გვიარ-მედლოდ მქონდა. თეთრის წმ. გიორგის ჯვარდნად დაწყებული წვირლმან მედლებამდე 1849 წელს განსვენებულმა მიიღო პრპროსპექტისა და ტფილისში მოწინაწილობისმიღებისმერე ამავე ომებში ზეუდა-ზედ მიიღო ასის თაგობა ჯილოვანის ფულად და ჯილოვანი ნიშნით: წმ. სტანისლავა მეოთხე ხარიმდებობის აღმასრულებელის გენერალ-ინფანტერის, გრაფის ივანე დიმიტრის ძის ტატიშჩევის მეუღლე გრაფინია სოფიო, ასული 1812 წლის

შეხადგენებოდა კი სხვა გზა ამორჩია, თუბუა იგი თავისუფლოდ და დამოუკიდებელი სასწავლებლის მასწავლებელი.

„კვალს“ რადიდ მოსწონს ეს გზა? ნუ თუ არ ესმის, რომ იგი მისასტეტებს ქართულს ენას სკოლებში და მტკიცე ნიდადს გამოაცხადოს, ლიტერატურას და თვით „კვალ-ჯილოვანს“ პირადი და საზოგადო ინტერესს მოითხოვდა, რათა რედაქციის უარ-ეყო ხმა; მაგრამ ამის ნაცლოდ მის და ამითი გზას დაღ-

„დღედა-ნაშ“ და ქართულის ენის პროგრამის ვაგანერებას და გაძლიერებას გვიქადდეს? სასწავლაროდ, ეს ასე არ არის. „კვალს“ ყველავინ ვკარგად იცის, რომ „მოკეთებ“ შეიცავს საკითხავ მასალას მხოლოდ პირველის წილისას და ამისთანა სრულიად მოკლებულია საწერის დე-

ხიანობასა და ენერგიულს დახლოებულა.

საფრანგეთი. დედოფალ ვიქტორიას სტრუქტურა საფრანგეთის გავრცელება ალაბარაკა. ფიგარო "შენიშნავს, რომ ინგლისი დეფარავალ და გარკვევით უხსნაღეს ევროპის სახელმწიფოებს, რომ ეგვიპტე იქნას გარბის გამოყენება ვანუსაზღვრების ხნით გადაიღვია. სტრუქტურაზე გადგენა ჰქონია, ფიგარო " აზრით, გრავო გოლუზობისკის ბერლინი მოგზავნიდა. მომავალში საფრანგეთმა გაუცოცხებინა უნდა ადგენოს თავალ-ყური ინგლისისა და გერმანიის დამოკიდებულებას, რომელთა შორის ავსტრიულ-უნგრეთი პატრიონის შუამავალის როლის თამაშობისა. საფრანგეთი არ დაუთმობს არავის თავის უფლებების ვებრტეპო, ხოლო რადგან იმის ვებრტეპო არა ჰქონს, იმ დრომდის მოიცდის, ვიდრე ინგლისის ვიდრე იყოკონტ და ქურთი-ჩამოყრდელი იქნება, და ეს ამბავი-ვი შეიძლება ჩქარა მოხდესო. "გოლუ" ამბობს, დროით საზოგადოების შევარცოპინით, აქვს რამე კავშირი ინგლისის გარდაწყვეტილებას ნილოსის ნაპირების შესახებ აღმოსავლეთის მხივრე საქმისთან, თუ არაო: "ეკლერი" აცხადებს: ინგლისმა, მართალია, თანხმობა განაცხადა, რომ ეგვიპტეს ფული მისცეს სესხად ვალების გარდასახვად და ამ თანხმობით უნდა დავანახავის, ვითომ აღქმანების სახელითა. სასამართლოს გარდაწყვეტილებას ემორჩილებოდა, მაგრამ ეს სულ თვალთმაქცობაო: ამით ინგლისს უნდა მხოლოდ თავი დაიღწიოს იმ მდგომარეობიდან, რომელშიც იგი ჩაავალი ფულების უთავიანად ხარჯვდა.

დეპუტატმა კოშენმა განაცხადა: მსურს დაეკითხა გარეშე საქმეთა მინისტრს. პანოტის, თუ რა ზომები მიიღეს ქრისტიანეთა დასაცვლად ხელ-ახალის ელექციისა და რა შედეგი მოჰყვა ელითა ბეჰობას კანტინა-ტინელითა.

შურნალ ვაჭრობისა

აღორბეული ამბები.

ქობულდელი გერმანიის იმპერატორი ელჰლში თურმე სასიეროდ წაბრანებულა დაბინდებისა და ვაჭრობის კაპიტლების წინ რომ გავლიდა, დაუნახავს ერთი უნტერ-აფიკრი გამოკრეული, იმპერატორს მისწონებია, რომ ბინდ-ბუნდში იგი უცნია უნტერ-აფიკრს. როცა დასწოვრებია უნტერ-აფიკრს, ვიღვლებს ქება უბრახებია; რომ თვალთა ვერე-კარავდ ვებრტისდა და თანაც ყურადღება მიუქცევია, რომ სახე მებად დაღონებული აქვს. უბრახანა თურმე: რადა ხარ ვერე დაღვრებელი და დაღონებულია უნტერ-აფიკრს გულ-წრფელია მოუხსენებია თვალის დარღი: შე შეგნებო ჩვენის ვედ-ვაჭრობის ქალი და მშაჰ ქალი არ მამღვებს და მებუნებია მიწან სერაფტობას. არ მიიღებ: ქალს არ მოგვიბრუნებო, ვინ მომინებო-ვი უკლებოთ, ვკითხავს იმპერატორს. მე-ტრის-მეტრად ვეცავის, თვეწო დიდებულ-ღობაო! მოგწმინდებია! მაშ უხსლავ ვიდი კა-ხარაშითა, უმანებია; და უთხარა ვედ-გებულა, რომ იმპერატორმა ვიწყოვალა სერ-კანტობაო. მეორის დღეს პოლის უფროსის გამოცხადებია ასეთი წყალობა იმპერატორ-განს და საშობაოდ გაბედნიერებულს სერ-განს ვეჯავი დაუწერია.

როგორ უნდა შეიტყოს კაცმა არაბის ვებრში ურეგია სხვა რამე თუ არა? ამის შესატყობად ან როგორ უნდა მოიქცეთ

თურმე: პატარა ჭიქაში ვამოსტვლეს ვერბის ნაჭერი ჩაავლით, ხელ დაასხით ნელ-ნელა წყალი, რომელშიც წინააღდეგ ვებრდ წილადებული მარლის სიმკვლე (СОЛЖАЯ КАМАН) უნდა შეერის, ერთ წუთს, თუ ნახვად წუთს შემდეგ ვაჯავრდელთ ვი-ერბო ვაშლდება და ჭიქის კვლდებზე გა-ფერი არ დაანდნება, თუ ვერბო წინააღ-დეგ შეურთველი. თუ შეურთება, მარცვლებ-სივით ჭიქი დაანდნება ჭიქის კვლდებს. არის ამას გარდა სხვა საშუალება: უფრო აღ-ვივალ ვამოსავნებელი, ვერბო უნდა გად-ნით მინის ჭურჭელში რაზმიხე ხოლო ნელ-ნელა-ვი უნდა უმატოთ ცეცხლი, ამ ნიარად გადდნარი ვერბო თავზედ მოივლებს ყვივით და ძალიან დამწინადებულს წევს. თუ ვერბოში ამ მარგარიტი, ან დუმა და ჭიქი რამ არ ურეგია, თავზე მოვდებელი წვენი მდგრად და არეული იქნება. ამბობენ ეს უქანასწელი საშუალება ვებრია და უტ-ყუანის, როგორც პირველი. დღეს ბერ-ლინი თურმე ძალიან მზირად მზირაბენ ან ვერბოს, ან მებრად საშუალებებს და მალ-ღიერნი არიანო.

მეცნიერთა მიერ ამ უქანასწელ დროს გამოკვლეულია, მიუღს ჭვენიერებულ რამ-დენი სული ადამიანი რომელ სარწმუნოებას მისდევს თვითვეულ ცალკე ჭვენის ნა-წილში და ან რა აღმთენილია:

Table with 4 columns: Religion, Number of adherents, and other statistics. Includes categories like 'ქრისტიანობა', 'მუსლიმანობა', etc.

დეგევა

16 იანვარი. კოსტანბინავალი. სომეხთა პარტიარქის მოხსენების შესახებ პარტი უკვე შეუდგენია პასუხი, მაგრამ ჯერ მინიც არ აცხადებულა.

საპარტიარქოს მტკიცე მოთხოვნით, პარტიარქიან დაახლოებულ წრეებში დიდი უკმაყოფილება ამის გამო. ამბობენ, რომ ასეთი გარემოებაში ძნელია მორიგების საქმის გან-გრძობა.

ახალგაზდა ისმალთ კომიტეტს გაუგზავნია უმაღლეს სამხედრო და მო-მიქალაქთა თანამდებობის მქონე მი-ხედულითა წერილები, რომელშიაც თხოულობს მთელის ისმალეთის წეს-წყობილების შეცვლას, რადგანაც ეს წეს-წყობილება ჭვენის დაძლუ-ველია.

კოსტანბინავალი. სასანიტარო საქმეში წინადადება შეიტანა იმის შესახებ, რომ შიიტ მუსულმანებს აღეკრძალოთ მოგზაურობა და მკერდ-ების გადმოტანა ინდოეთის საზღ-ვრებთანა.

მეცნიერი. ერთი კაბიტანი, რამდენიმე სხვა ოფიცერი და 80-დე ჯა-რის-კაცი ვაგვზავრენენ კეთილის კი-რის ენდარბერიაში შესვლელად.

პანიჩი. მინისტრი მურავივი დილის 8/ საათზედ მოვიდა. პარტიარქი მოერვივია, ვირსი, პარიონი ფრედერიკი, რუსეთის საელჩოს და საკონსულოს ყველა წევრი და ავ-რეთვე კროზოე და მოლარი, რო-გორც საფრანგეთის სამარიაველოს წარმომადგენელი, სადგურად და-უხუდენ გრავს. გრავი ვგონიდამ ესაბოსლოისთანავე მებგორულად ესაუბრა კროზოეს და მოლარს და შემდეგ რუსეთის საელჩოში ვაგვზა-ვრა. მურავივიც ქუჩებში მოსვლის დროს მრავალი ხალხი აღტაცებულ-ის ყვირილით ვებებოდა: აგუ-მარჯოს რუსეთსო!

ამიერ კავკასიის რაინის ვხა.

თბილისიდან—ბათუმში მატარებელი №1 გადის დილის 9 ს. 30 წ. მიდის ბათუმში საღ. 9 ს. 45 წ. თბილისიდან—ბაქოში მატარებელი № 2 გადის დილის 10 ს. 50 წ. მი-დის ბაქოში საღ. 4 ს. 49 წ. ბათუმიდან—თბილისში მატარებელი № 2 გადის დილის 9 ს. 40 წ.; მიდის თბილისში საღამოს 9 ს. 55 წ. ბაქოდან—თბილისში მატარებელი № 1 გამოდის დილის 2 ს. 30 წ. მიდის თბილისში საღამოს 8 ს. 1 წ. თბილისიდან—ბათუმში მატარებელი № 1 გადის საღამოს 6 ს. 50 წ. მიდის ბათუმში დილის 8 ს. 15 წ. ბაქოდან—თბილისში მატარებელი № 3 გამოდის დილის 11 ს. 5 წ. მი-დის თბილისში 5 ს. 50 წ. ბათუმიდან—თბილისში მატარებე-ლი № 4 გამოდის დილის 11 ს. 20 წ., მიდის თბილისში შუადღის 12 ს. 25 წ. თბილისიდან—ბაქოში მატარებელი № 4 გადის ნაშუადღის 1 ს. 10 წ.; მიდის ბაქოში 7 ს. 30 წ. დი-ლით.

ბანსხალბანი

ქართული მუშტიპური ანბანი ფასი მუყრია ისყიდება ყველა ქა-თულ წიგნე-ბის მაღაზიაში (4-4)

წარქციეული ევროდი რუსულის ენის შესასწავლად. რი რეკლამა: № 1—ეტიმოლოგია; № 2—სინტაქსი. ეგზემპლარი დილს 25 კ., დახსული რვეული 3 კ. იყიდება ატორ-თან: ვოხნესენსკის ქუჩა, 26, და მასნიკოვის ქალღლის მაღაზიაში, ასახ-ლის ქუჩაზედ. (1-68-1)

სახლიტეაო, სამეცნიერო და სლიტერატურო ნახტეიანი რსეთი

კვლევი

ვაშეთი წლოურად ღირს ვაუგზავნელად 7 მანათი, ხოლო ვავზა-ვნი 8 მანათ. ნახვანის წლით ვაუგზავნელად 3 მან. 50 კ., ვავზავნი 4 მანათ. სმის თითა ვაუგზავნელად 3 მანათ., ვავზავნი 2 მან 50 კ. თითა ნა-მერი საშუარე, ხელის მოწყურებს წლის ფული შტბლიანთ ნაწილ ნაწილად ვაშეგზავნო.

ხელის მოწერა მიიღება: პართულ სახალხი სამე-თხელოში; აწერა-კითხვის საზოგადოების კანცელარიაში და ვით აკა-ლის და აჯგერლის რედაკციაში. (Артилер. у. д. Тамашва, во-хл. вадетского корпуса.)

ქალქს ვაგვმე ხელის მოწერა შეტლიანთ მიმართ ქუქასში: ვა-რამ ქელოის, ვ. ბენგენიშვილის, ხეურლის წიგნის მაღაზიაში და ბ. ნ. ლომიქსთან ხელტერის წყლის ქაზანაში.—თბილისში: მათე ნიკოლაძის შურნალ-ვაჭრობის სააგენტოში.—უკანაში: ალ. მიქაბერიძის.—თბილისში: მი-ხეილ თურქიას და ა. კობრიძის.—მასაფრაში (ბაშუაში): ოსტე ფან-ცულიას.—თბილისში: ივ. ჩიბაღიშვილს.—გორში: არსენ კარადაძეს.—ვერძეთში: ბ. ნ. არაბიძის წიგნის მაღაზიაში.—სახსურეში: ყარ. ჩხეიძე.

რედაქციის სავა. ვეფას ჩვენი ვურნალ-ვაჭრობა ახალ წლისთვის, ხელის მწერის წინათ, ჭმარებას ამოკრებს ვაუგზავნებს ვარგულ და მინასით, ზოგი კანსუ-ქანსუ (პრემიას) აღუთქმას, მაგრამ ზოგჯერ თავიანთ ხელთ რ არის მისი დასწრება სხვა-და-სხვა მიუხედავად ვაშ. ჩვენ ვაუგვთ აქვს მათსუ-ვებს, რომ რედაქციას მართლად ვარგულ დაუკავებდნენ პრემია დარბავს, მა-გრამ ვაუგვ ღონისძიებას ამხარა მართლად ვაშეგზავნებს ხელის მოწერაში წინათ.

ვაჭრო აქვს პარტიარქის ვაჭრობაზე მუშე დათვლას სხა მით ვაჭროს უფლება და საშუალება მივდ სრულ, ვაუგვ დიურ სოლო მითა და სხვადასხვა ვაჭრობა მსჯავსად, მუგვლას თბილის რეორტრესუიას და სასწავლო-ვაჭრობის ცხოვრებას და მალდეთის შესახებ, ავრთვე ჩვენი ცხოვრებას დიურ სავარაოროტო ვაჭრობად.

წალს ვედა თანამშრომლებმა დაუთავაქს იკასია კლბის ნაწარმობის მოწოდება. რე ვეგზავნა ვაჭრობის შესახებ, რედაქციის ღონისძიებას მებრ-ქეცის ურავლებს: ჩვენ ვაჭრობთ ვაჭრობის ურავლებს დასწრებას, ვაჭრო-ბურების და სხვადასხვა ვაჭრობა ვაჭრობის შეტებადნენ, ხოლო ტუფისში შეუდგებულა სერაფანა ნახტეის ახალგაზდა; რედაქ ჩვენი ცხოვრებას მივდნენ მხატვრებს თათქმის ანა ვეყვას და აღტორავთავის სმიად ვუფრება სუ-რათებო.

მომავალ 1897 წ. აკვლის ხელის მოწერულად ვაჭრობებზე ვაჭრობის მითა ისტორიული ალბომი (სურათებია ჩვენი გამოჩენილი მეუღრის, ისტორიული მართა, ძველი მონასტრებისა და იხეების.—ადმურით.) (3-2)

1897 "მოამბე" თვიური ჟურნალი (წელიწადი მთავრდებ) ვაჭრობა იხავე პარტია რით

ფასი ვურნალის ვავზავნი: 1 წლით 6 თეთი 3 თეთი რუსეთის და ვაჭრისაის ქალაქებში . . . 10 მან. 6 მან. 4 მან. სასწავლო ვარგულ . . . 13 მან. 7 მან. 5 მან. ვაჭრობის ვაჭრობის ფასის ერთად შეტობანა ენსწავლო, შეუდლიან შეტო-იტანის: 1 იანვარ-ანდე—4 მან., 1 აპრილამდე—3 მან. და 1 სექტემბრამ-დე—3 მან.

ხელის-მოწერა მიიღება ტფილისში, ვურნალ "მოამბის" რე-დაქციად, რომელიც იმეოვება ღონისძი-მელოქიის ქუჩაზე, № 13.

წიგნის მასწავლებს, რომელნიც იყირებენ ვურნალ "მოამბე"-ზე ხე-ლის-მოწერის მიღებას, შეუდლიანთ აღონ მიწილის წლის შემოსატანად კამისიის და ფულით ვაჭრობისთვის თით მუშა, ხოლო თუ ფულს ნაწილ ნაწილად შეტობანენ, ანაფერა ადეთობათა. შენიშვნა. 1) ვურნალის თავის დროზე მიღებისთვის რედოქცია პასუხს ავებს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ფული გამოვანალი ან შეტობანელი ვაჭრობის კანტორაში. 2) ქალაქ ვაჭრე ხელის-მოწერით ფულის მძებლის ვაჭრობა ვაჭრობებთანა ყველად იმით, ვინც ვურნალის ფასთან ერთად წარმადგენს 7 კაპ. ფულს მარკას ყველ ვაჭრობებში. ქალაქ ვაჭრად მცხოვრებთათვის ადგება: Тифлис, Редакция Моамбе. (6-3)